



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 198/2020-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti H Point, s. r. o., Magnezitárska 11, Košice, IČO 43 838 286, zastúpenej advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm, s. r. o., Kmeťova 26, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Róbert Ružbašán, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 26 Cb 24/2017 z 27. februára 2018 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Cob 90/2018 z 28. februára 2019 a takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti H Point, s. r. o., o d m i e t a .

## **O d ô v o d n e n i e :**

### **I.**

#### **Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti H Point, s. r. o., Magnezitárska 11, Košice, IČO 43 838 286 (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 26 Cb 24/2017 z 27. februára 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 90/2018 z 28. februára 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresným súdom bolo pod sp. zn. 26 Cb 24/2017 vedené konanie v spore sťažovateľky v procesnom postavení žalobkyne proti obchodnej spoločnosti KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s. Vienna insurance group, Štefánikova 17, Bratislava, IČO 31 595 545 (ďalej len „žalovaná“), o zaplatenie 385,70 € s príslušenstvom.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom, a to jeho prvým výrokom konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 4 % ročne zo sumy 169,26 € od 4. februára 2017 do zaplatenia a zo sumy 216,44 € od 25. januára 2017 do zaplatenia a v časti o zaplatenie paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 € zastavil. Druhým výrokom zaviazal žalovanú zaplatiť sťažovateľovi sumu 169,26 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 169,26 € od 4. februára 2017 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Tretím výrokom okresný súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a štvrtým výrokom priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 14 %.

4. Proti tretiemu a štvrtému výroku napadnutého rozsudku podala sťažovateľka odvolanie. Žalovaná podala odvolanie proti druhému a štvrtému výroku napadnutého rozsudku okresného súdu.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu v jeho napadnutej časti.

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že v časti, v ktorej bola jej žaloba zamietnutá, išlo o posúdenie otázky platnosti zmluvy o prenájme náhradného motorového vozidla (ďalej len „zmluva“). V tomto kontexte sťažovateľka namieta, že krajský súd ako súd odvolací sa nevysporiadal s jej podstatnou argumentáciou, ktorá bola obsahom jej odvolania a ktorá si vyžadovala zodpovedanie základných otázok súvisiacich s platnosťou zmluvy.

7. Sťažovateľka namieta, že krajský súd, ako aj okresný súd sa v napadnutých rozsudkoch nevysporiadali s jej argumentáciou o platnosti zmluvy, s poukázaním na skutočnosť, že zmluva obsahovala všetky podstatné náležitosti stanovené zákonom a bola uzatvorená platne v súlade so zákonom. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku vôbec nevysporiadal s podstatnou skutočnosťou preukázanou v konaní pred okresným súdom, a to, že zmluvu podpísala osoba oprávnená konať za prenajímateľa (správne má byť za nájomcu, pozn.) v čase podpisu zmluvy, čo jednoznačne vyplynulo z výsluchu tejto osoby, konkrétne pani [REDACTED] na pojednávaní, keď táto uviedla, že zmluvu uzatvorila ona ako štatutárny orgán obchodnej spoločnosti KASYMI, spol. s r. o., Krosnianska 81, Košice, IČO 36 598 259.

8. Podľa názoru sťažovateľky sa krajský súd nevysporiadal ani s namietanou skutočnosťou v odvolaní, podľa ktorej žiadny právny predpis výslovne neustanovuje formálny spôsob konania štatutárneho orgánu za obchodnú spoločnosť. V tejto súvislosti namieta, že ak je dostatočne jasne preukázané, že právny úkon vykonala za obchodnú spoločnosť osoba oprávnená konať v jej mene a konala s jednoznačným úmyslom vyvolať právne účinky, pričom tento právny úkon trpí len formálnou vadou, nemôže byť takýto

právny úkon neplatný len s poukazom na absenciu formálnych náležitostí, ak je preukázaný jednoznačný zámer zmluvných strán, ktorý chceli uzatvorením zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu docieľiť, čo bolo v tomto konkrétnom prípade prenájom vozidla za dohodnutú odplatu.

9. Sťažovateľka v tejto argumentačnej línii poukazuje na skutočnosť, že tak okresný súd, ako aj krajský súd založili svoje rozhodnutie na skutočnosti, že zmluva nebola zo strany prenajímateľa (správne má byť nájomcu, pozn. ústavného súdu) uzatvorená konajúcou osobou podľa § 40 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), pričom neposkytli žiadny relevantný výklad tohto zákonného ustanovenia.

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukázaním na konkrétne rozhodnutia ústavného súdu, ako aj Ústavného súdu Českej republiky namieta, že všeobecné súdy v jej prípade porušili princíp preferencie platnosti právnych úkonov, ktorého základom je, že všeobecné súdy majú vykladať otázku platnosti právneho úkonu spôsobom, ktorý zakladá jeho platnosť a neplatnosť právneho úkonu je reštriktívnou právnou výnimkou, ku ktorej možno interpretačne dospieť iba v prípade, ak konkrétny úkon za žiadnych okolností neobstojí ako platný.

11. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom rozhodol:

*„1. Základné právo sťažovateľa H Point, s. r. o. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/90/2018 zo dňa 28.02.2019 a rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 26Cb/24/2017 zo dňa 27.02.2018 porušené.*

*2. Ústavný súd zrušuje rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach vedené pod sp. zn. 3Cob/90/2018 zo dňa 28.02.2019 a rozhodnutie Okresného súdu Košice I sp. zn. 26Cb/24/2017 a vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.*

*3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania v sume 91,24 €...“*

12. Sťažovateľka podaním zo 16. júla 2019 doplnila svoju ústavnú sťažnosť poukázaním na skutočnosť, že 2. júla 2019 jej bol doručený list Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. VI/1 Pz 90/19/1000-3 z 27. júna 2019, ktorým generálna prokuratúra reagovala na jej podnet.

13. Sťažovateľka v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že prokurátor generálnej prokuratúry dospel k záveru, že všeobecné súdy v jej prípade vyhodnotili otázku platnosti zmluvy o prenájme vozidla nesprávne, a z jeho záverov možno vyvodiť, že pri posudzovaní platnosti právneho úkonu treba v prvom rade prihliadať na vôľu zmluvných strán, a nie „zasadiť sa na prísne posudzovanie formálnych náležitostí zmluvy“. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd pri posudzovaní jej ústavnej sťažnosti prihliadal na závery prokurátora generálnej prokuratúry.

14. V súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 bola vec 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

## II.

### **Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava**

15. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

18. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

19. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

20. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

21. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

22. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

23. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

### **III.**

#### **Posúdenie veci ústavným súdom**

24. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky spočíva v námietke, že okresný súd, ako aj krajský súd nesprávne právne posúdili otázku platnosti zmluvy a nevyjadrili sa k podstatným argumentom sťažovateľky, ktoré si vyžadovali špecifickú odpoveď, čím porušili jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

#### **III. 1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu**

25. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bola sťažovateľka oprávnená podľa príslušných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. Z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) podať odvolanie, čo aj využila.

26. S ohľadom na uvedené je ústavný súd toho názoru, že odvolanie predstavovalo v okolnostiach prejednávanej veci účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého následne krajský súd ako súd odvolací poskytol ochranu v ústavnej sťažnosti označeným právam, ktorých porušenie sťažovateľka namieta. Dokazuje to i skutočnosť, že krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol, tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu v časti

napadnutej odvolaním potvrdil. Je tak naplnená ústavná podmienka pre aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorá ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označeného základného práva podľa ústavy i práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu.

27. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

### **III. 2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu**

28. Z citovaného § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

29. Z dôvodovej správy k zákonu o ústavnom súde vyplýva, že „neprípustnosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom znamená, že zákon zakazuje ústavnému súdu konať o návrhu, hoci má na rozhodnutie právomoc. Dôvodmi, pre ktoré je návrh na začatie konania pred ústavným súdom neprípustný, sú: prekážka veci rozsúdenej, prekážka už začatého konania, ústavný zákaz na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu ústavného súdu (čl.133 ústavy, časť vety pred bodkočiarkou) a ďalšie dôvody, ktoré výslovne ustanovuje zákon, napríklad nevyčerpanie iných právnych prostriedkov nápravy (§ 132 ods. 2, § 142 ods. 2). Prekážka veci rozsúdenej je zmiernená prípustnosťou nového návrhu, ak dôvodom odmietnutia predchádzajúceho návrhu bolo len nesplnenie podmienok konania. Napríklad v prípade, ak by ústavný súd odmietol sťažnosť podľa čl.127 ústavy z dôvodu, že sťažnosťou bolo napadnuté neprávoplatné rozhodnutie, po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia je možné toto rozhodnutie napadnúť novou sťažnosťou.“.

30. Ak zákon podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti ústavnej sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 CSP). Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

31. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

32. Citovaná právna úprava (účinná od 1. júla 2016) presunula ťažisko tvrdenia a preukazovania väd zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na dovolateľa, ktorý limity posúdenia prípustnosti dovolania určuje obsahom podaného dovolania.

33. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa

vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutia spravodlivosti) [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017].

34. Sťažovateľka nepodaním dovolania podľa § 420 písm. f) CSP proti napadnutému rozsudku krajského súdu nevyčerpala právny prostriedok, ktorý jej priznáva zákon na ochranu jej základných práv a slobôd.

35. Keďže v zmysle § 422 ods. 1 CSP neprípustnosť dovolania v tzv. bagatel'ných sporoch je vylúčená iba vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP, sťažovateľke tak žiadna procesná prekážka nebránila domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku.

36. Sťažovateľka netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, preto neprichádzal do úvahy ani prípadný možný postup ústavného súdu podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

37. Na základe uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

38. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody podľa ústavy,

alebo ľudského práva alebo základnej slobody podľa kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, k čomu v tomto prípade nedošlo.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2020

Jana Baricová  
predsedníčka senátu